

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/14/2025
Identifikačné číslo spisu: 7219010542
Dátum vydania rozhodnutia: 03.04.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:7219010542.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného J. K. pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 3. apríla 2025 v Bratislave dovolanie obvineného J. K. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Milana Kuzmu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. septembra 2021, sp. zn. 6To/47/2020, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného J. K. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 28. februára 2020, sp. zn. 5T/31/2019, uznal obvineného J. K. za vinného z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. na skutkovom základe, že

v F. na ulici L. XX a P. XX v presne nezistenej dobe najneskôr 28. februára 2014 vylákal od poškodeného MUDr. J. B. peňažné prostriedky vo výške 157.000 Eur pod zámienkou ich investovania do nákupu motorových vozidiel továrskej značky M., ktoré prevzal v hotovosti a zaviazal sa ich vrátiť do 31. augusta 2015, hoci už v čase poskytnutia pôžičky vedel, že peňažné prostriedky v lehote splatnosti nevráti a nepoužije ich na dohodnutý účel, ale použije ich pre vlastnú potrebu, čím takto svojim konaním spôsobil MUDr. J. B., nar. XX. H. XXXX, trvale bytom F., L. 23, po tom ako mu dňa 2. júna 2016 vrátil z požičaných peňažných prostriedkov sumu 5.000 Eur, celkovú škodu vo výške 152.000 Eur.

Za to súd obvinenému uložil podľa § 221 ods. 4, § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b), ods. 4 Tr. zák. súd obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní (jedného) roka.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali obvinený a prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej tiež „prokurátor“) odvolania, na podklade ktorých Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 23. septembra 2021, sp. zn. 6To/47/2020, rozhodol tak, že postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému uložil podľa § 221 ods. 4, § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b), ods. 4 Tr. zák. súd obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní (jedného) roka. Odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) uznesením z 30. novembra 2022, sp. zn. 3 Tdo 20/2022, dovolanie obvineného podané proti rozsudku krajského súdu z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Dňa 25. septembra 2024 podal obvinený J. K. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Milana Kuzmu opätovne písomne odôvodnené dovolanie, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., a síce bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Obvinený vo svojej dovolacej argumentácii uviedol, že napadnutými rozhodnutiami súdov bol porušený zákon v jeho neprospech, keďže jeho konanie by podľa Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 bolo právne kvalifikované ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. a bolo by mu možné uložiť trest odňatia slobody v maximálnej výmere 4 roky. S poukazom na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (Scoppola proti Taliansku (č. 2), Parmak a Bakir proti Turecku, Tyrer proti Spojenému Kráľovstvu, Serrano Contreras proti Španielsku), čl. 35 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 49 ods. 1 Charty základných práv EÚ a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. januára 2013, sp. zn. 2 Tdo 169/2012, mal za to, že právny názor dovolacieho súdu by mal vychádzať z aktuálnej zmeny právneho poriadku vyvolanej novelou Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024, pretože ku zmene zákona došlo v prospech obvineného, u ktorého by pri opätovnom rozhodovaní v novom konaní po zrušení napadnutého rozsudku neprichádzalo do úvahy uznanie viny za spáchanie obzvlášť závažného zločinu a uloženie trestu vo výmere 10 rokov. Uviedol, že súd nie je v danej veci viazaný trestnou sadzbou ustanovenou v Trestnom zákone účinnom do 1. mája 2022 a môže rozhodovať s použitím Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 z dôvodu, aby nevznikol nepomer medzi primeranosťou trestu, závažnosťou konania a osobnými pomermi obvineného a aby vplyv trestu na obvineného nebol neprimeraný.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v neprospech obvineného a súčasne podľa § 386 ods. 2 Tr. por. oba rozsudky zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal súdu predmetnú vec znovu v potrebnom rozsahu prerokovať a rozhodnúť.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor podaním z 22. októbra 2024 nestotožňujúc sa s právnym názorom obvineného vyjadreným v dovolaní, nakoľko v čase spáchania skutku až do konečného rozhodnutia súdov bol platný a účinný Trestný zákon, ktorý umožňoval za obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. uložiť trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov. Mal za to, že nedošlo k porušeniu zákona, keďže obvinenému bol uložený trest odňatia vo výmere, ktorý vtedy platný a účinný Trestný zákon dovoľoval a následná zmena Trestného zákona účinná od 6. augusta 2024 nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia súdov, ktoré sa stali právoplatnými a vykonateľnými pred uvedenou novelou. Zmena Trestného zákona má vplyv len do času, kým súd o vine a treste nerozhodne, a to s poukazom na časovú pôsobnosť Trestného zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného J. K. postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. ako nedôvodné odmietol.

K vyjadreniu prokurátora sa vyjadril obvinený prostredníctvom svojho obhajcu podaním z 29. novembra 2024, v ktorom považoval vyjadrenie prokurátora za nesprávne a nespravodlivé, nezohľadňujúce konkrétne okolnosti prípadu. Uviedol, že rozsudok krajského súdu nemožno považovať za konečné rozhodnutie, za konečné rozhodnutie na vnútroštátnej úrovni sa považuje rozhodnutie ústavného súdu. Mal za to, že pokiaľ by dovolací súd jeho dovolanie odmietol, neboli by mu poskytnuté účinné záruky proti uloženiu prísnejšieho trestu v rozpore s čl. 7 Dohovoru. Rozdiel v trestných sadzbách je v danom prípade tak výrazný, že pokračovanie vo vykonávaní 10 ročného trestu odňatia slobody za spáchanie skutku, pre ktorý v súčasnosti hrozí uloženie trestu odňatia slobody až na 4 roky znamená nezákonné obmedzenie jeho osobnej slobody, pretože mu bol uložený neprimerane prísny trest, ktorý nemá oporu v zákone.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril aj poškodený prostredníctvom JUDr. Miroslava Kráľa podaním z 21. novembra 2024, v ktorom poukázal na predchádzajúce rozhodnutie najvyššieho súdu, ako aj na skutočnosť, že obvinený mu spôsobenú škodu doteraz nenahradil.

V doplnení dovolania z 25. februára 2025 obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Milana Kuzmu poukázal na návrh generálneho advokáta zo 4. februára 2025, prednesený vo veci sp. zn. C-544/23, predloženej Súdnemu dvoru Európskej únie veľkým senátom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, v ktorej sa posudzuje otázka, či je senát kasačného súdu povinný zohľadniť zmenu právnej úpravy v prospech páchatela priestupku, ktorá nastala počas kasačného konania a po vydaní rozhodnutia nižšieho správneho súdu. Uviedol, že vzhľadom na to, že dovolanie je rovnakého právneho charakteru ako kasačná sťažnosť v správnom konaní je zrejmé, že dovolaním napadnutý rozsudok nie je možné považovať za „konečný rozsudok“.

Dňa 11. marca 2025 bolo dovolanie obvineného J. K. spoločne s kompletným k veci prislúchajúcim spisovým materiálom riadne predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na konanie a rozhodnutie.

Po predložení veci najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň, ale najvyšší súd zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, a nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať v intenciách Trestného poriadku len odvolací súd [§ 322 ods. 3 Tr. por., § 326 ods. 5 Tr. por.]. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený eo ipso prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže dovolací súd vykonať dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením

tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

V prípade uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. sa vyžaduje zistenie, aby bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. Dovolateľ namietá neprimeranosť trestu z dôvodu, že podľa Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 by jeho konanie bolo právne kvalifikované ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. a bolo by mu možné uložiť trest odňatia slobody v maximálnej výmere 4 roky.

V tejto súvislosti treba odkázať na rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 46/2014-I, podľa ktorého dovolací súd posudzuje napadnuté rozhodnutie v zásade z hľadiska súladu so zákonom účinným v čase vyhlásenia tohto rozhodnutia. Pri rozhodovaní o dovolaní napadnutej okolnosti patriacej do oblasti posudzovania trestnosti činu alebo ukladania trestu však zohľadní aj zmenu právneho stavu v čase od vyhlásenia napadnutého rozhodnutia do momentu rozhodovania dovolacieho súdu, ktorá je relevantná v súvislosti s ústavným princípom retroaktivity Trestného zákona, resp. jeho zmeny priaznivej pre páchatela (článok 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a § 2 ods. 1 Tr. zák.) a dôsledkom aplikácie tohto princípu pre možné rozhodovanie v novom konaní.

Článok 49 ods. 1 tretia veta Charty základných práv Európskej únie kodifikuje právo na uplatnenie miernejšieho trestu, ak sa v čase spáchania trestného činu uplatňoval prísnejší trest (zásada *lex mitior*). K tomu najvyšší súd stručne uvádza, že zásada *lex mitior* je preto jedným zo základných právnych pravidiel upravujúcich uplatňovanie po sebe prijatých ustanovení trestného práva v rôznych časových úsekoch, ktoré bráni návratu k predchádzajúcim prísnejším ustanoveniam týkajúcim sa znakov skutkovej podstaty trestného činu a trestov. Uplatňovanie predmetnej zásady je samo osebe dôsledkom širšej zásady právnej istoty, ktorá si vyžaduje, aby právne pravidlá boli jasné a presné a aby ich uplatnenie bolo pre osoby podliehajúce súdnej právomoci predvídateľné. Súdny dvor Európskej únie k právu na uplatnenie miernejšieho trestu konštatoval, že miernejší trest môže vyplývať buď zo zmeny klasifikácie príslušného skutku, alebo zo zmeny trestu, ktorý sa na trestný čin uplatňuje. Povedané inými slovami, uplatnenie priaznivejšieho trestného zákona v sebe nevyhnutne zahŕňa postupné uplatňovanie zákonov v časovom slede a spočíva na konštatovaní, že zákonodarca zmenil názor buď na trestnú kvalifikáciu skutkov, alebo na trest, ktorý sa má uložiť za spáchanie trestného činu (Paoletti a i. zo 6. októbra 2016, C-218/15, EU:C:2016:748, bod 27). Ak však bol jednotlivec odsúdený v čase zavedenia miernejšieho trestu, nemá nárok na uplatnenie miernejšieho trestu, pokiaľ nebolo prijaté osobitné ustanovenie o takomto nároku (Delvigne zo 6. októbra 2015, C-650/13, EU:C:2015:648, bod 56).

Hoci toto právo nie je výslovne uvedené v článku 7 ods. 1 Dohovoru, Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre (napr. rozsudok vo veci Jidic proti Rumunsku z 18. februára 2020, č. 45776/16, bod 80) pripomína, že článok 7 Dohovoru zaručuje nielen zásadu zákazu retroaktivity prísnejších trestných zákonov, ale implicitne aj zásadu retroaktivity miernejších trestných zákonov; inými slovami, pokiaľ existujú rozdiely medzi trestnoprávnou úpravou platnou v čase spáchania trestného činu a neskoršími predpismi trestného práva prijatými pred vynesením konečného právoplatného rozsudku, súdy musia uplatniť zákon, ktorého ustanovenia sú pre obžalovaného priaznivejšie [pozri rozsudok vo veci Scoppola proti Taliansku (č. 2) zo 17. septembra 2009, č. 10249/03, bod 109]. V rozsudku vo veci Gouarré Patte proti Andorre (z 12. januára 2016, č. 33427/10, body 33 až 36) Európsky súd pre ľudské práva dokonca rozšíril záruky článku 7 týkajúce sa retroaktivity miernejšieho trestného zákona na možnosť spätnej revízie právoplatného rozsudku, ak vnútroštátny zákon takúto možnosť poskytuje. Zásada retroaktivity miernejšieho trestného zákona sa môže vzťahovať aj na skutočnosť spojenia viacerých trestov do jedného súhrnného trestu (rozsudok vo veci Koprivnikar proti Slovinsku z 24. januára 2017, č. 67503/13, bod 49, 59). Pre úplnosť možno uviesť, že vo veci Parmak a Bakir proti Turecku (z 3. decembra 2019, č. 22429/07 a 25195/07, bod 64) Európsky súd pre ľudské práva po prvýkrát konštatoval, že zásada retroaktívneho uplatňovania miernejšieho trestného zákona sa uplatňuje aj v kontexte novely týkajúcej sa definície skutkovej podstaty trestného činu (pozri Poradné stanovisko Veľkej komory Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúce sa použitia „blanketového odkazu“ v definícii skutkovej podstaty trestného činu a porovnaní trestného zákona účinného v čase spáchania

trestného činu a neskoršieho trestného zákona z 29. mája 2020, č. P16-2019-001, bod 82).

V kontexte vyššie uvedeného možno konštatovať, že v posudzovanej veci, pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody, ide o taký druh trestu, ako aj ochranný dohľad, ktorých uloženie zákon (účinný v čase ukladania) za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, pripúšťa a rovnako tak výmera tohto trestu je v rámci zákonnej trestnej sadzby. Je teda zrejmé, že krajským súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov je uložený v zákonom stanovenej trestnej sadzbe, primeraný spáchanému trestnému činu a nezakladá dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

K argumentácii dovolateľa uvedenej v doplnení dovolania najvyšší súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že kasačná sťažnosť je, vnútroštátne, mimoriadny opravný prostriedok, pretože ňou vždy začína konanie o preskúmanie právoplatného rozsudku správneho súdu. Je však pravdou, že napriek tomu, že ide o právoplatný rozsudok, nejde o rozsudok NEZVRATNÝ. Kasačný súd taký rozsudok totiž môže zrušiť a vrátiť vec na nové prejednanie, ba môže ho aj nahradiť vlastným rozhodnutím, bez toho, aby vec na nové prejednanie vrátil. Preto závery generálneho advokáta, na ktoré dovolateľ poukazoval v doplnení dovolania, sú vecne správne, ak máme vnímať pojem NEZVRATNÝ ROZSUDOK ako osobitný pojem únijnového práva; slovenské procesné právo taký pojem používa len v právnej teórii, ale iba na ospravedlnenie zavedenia mimoriadnych opravných prostriedkov, dovolania, obnovy konania. Inak povedané, nezvratný rozsudok na účely aplikácie Charty musí mať svoj vlastný, autonómny výklad, ktorý môže len do istej miery brať na zreteľ vnútroštátnu procesnú úpravu. Právoplatný rozsudok teda nemusí značiť to isté ako nezvratný rozsudok. Uvedený záver možno podľa názoru dovolacieho súdu zúžiť len na účely správneho trestania a správneho súdnictva, pre oblasť trestného a občianskoprávneho súdnictva by sa taký výklad nemal uplatniť, nakoľko by to znamenalo vážne narušenie právnej istoty, ktorého zákonným naplnením v rámci trestného konania je inštitúcia právoplatnosti rozhodnutí, teda ich záväznosť a nezmeniteľnosť. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje predovšetkým na rozdielny charakter správneho a trestného konania, ako aj na rozdiely medzi kasačným konaním a dovolacím konaním v trestných veciach, ktoré spočívajú nielen v rozdielnych dôvodoch týchto mimoriadnych opravných prostriedkov, v dĺžke lehôt na ich podanie, ale aj v samotnej prieskumnej činnosti kasačného a dovolacieho súdu a spôsobe ich rozhodovania. Navyše, keďže ide o prejudiciálnu otázku, o ktorej Súdny dvor Európskej únie ešte nerozhodol, dovolací súd nemôže v tomto ohľade nahrádzať činnosť Súdneho dvora. Aj v prípade, že by Súdny dvor Európskej únie dospel k záveru, že čl. 49 Charty základných práv Európskej únie a zásada lex posterior mitius v ňom obsiahnutá sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na správne súdne konanie o opravnom prostriedku, akým je kasačná sťažnosť, teda že Najvyšší správny súd, konajúci v druhej a poslednej inštancii o tejto kasačnej sťažnosti, má prihliadať na zmenu právnej úpravy v prospech páchatel'a administratívneho deliktu posudzovaného v základnom konaní administratívnom orgáne, ktorá nastala až po tom, čo bolo vydané rozhodnutie správneho súdu nižšej inštancie ním preskúmané, ktoré je právoplatné, najvyšší súd zastáva názor, že vzhľadom na vyššie uvedené rozdiely medzi kasačnou sťažnosťou a dovolaním, ako aj na osobitosti správneho konania, ktorými sa odlišuje od trestného konania, by závery Súdneho dvora Európskej únie neboli aplikovateľné v trestnom konaní. Záverom najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že pripustením analógie v zmysle výkladu dovolateľa by sa vytvoril stav, kedy by sa revízie právoplatných rozhodnutí v trestnom konaní v dôsledku zmeny právnej úpravy v prospech páchatel'a trestného činu, ku ktorej došlo po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutí, mohli domáhať len odsúdení, ktorým plynie lehota na podanie dovolania, čo je v rozpore s ústavou chráneným princípom právnej istoty ako aj zásadou rovnosti zakotvenou v čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. nie je daný, a preto dovolanie obvineného J. K. na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Rozhodnuté bolo pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.